

UCHWAŁA nr 250/2016-2020
Senatu Uniwersytetu Opolskiego
z dnia **19 marca 2020 r.**

w sprawie **programu kształcenia w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Opolskiego**

Na podstawie **art. 28 ust. 1 pkt 12** oraz **art. 201 ust. 3 i 4**, w związku z **art. 200 ust. 3** ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) oraz **§ 25 ust. 1 pkt 24** Statutu Uniwersytetu Opolskiego (Uchwała nr 198/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 9 maja 2019 r., wraz ze zm.: Uchwała nr 243/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 23 stycznia 2020 r.) Senat Uniwersytetu Opolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Ustala się program kształcenia w Szkole Doktorskiej, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchyła się uchwałę nr 185/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie programu kształcenia w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Opolskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu
Uniwersytetu Opolskiego

Prof. dr hab. Marek Masnyk

PROGRAM KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIwersYTETU OPOLSKIEGO

§ 1

Ogólna charakterystyka programu kształcenia

1. Szkoła Doktorska Uniwersytetu Opolskiego, zwana dalej „szkołą doktorską” jest zorganizowaną formą kształcenia doktorantów w następujących dyscyplinach naukowych:
 - 1) nauki biologiczne,
 - 2) nauki chemiczne,
 - 3) historia,
 - 4) językoznawstwo,
 - 5) literaturoznawstwo,
 - 6) nauki o polityce i administracji,
 - 7) nauki teologiczne.
2. Kształcenie w szkole doktorskiej:
 - 1) trwa 8 semestrów i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej;
 - 2) przygotowuje do uzyskania stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk humanistycznych, nauk społecznych i nauk teologicznych, w dyscyplinach naukowych: nauki biologiczne, nauki chemiczne, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o polityce i administracji, nauki teologiczne;
 - 3) jest prowadzone na podstawie programu kształcenia oraz indywidualnego planu badawczego.
3. Realizacja programu kształcenia w szkole doktorskiej prowadzi do osiągnięcia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, określonych na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r., poz. 226 z późn. zm.) oraz przepisów wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

§ 2

Związek programu kształcenia z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Opolskiego

1. Program kształcenia w szkole doktorskiej jest zgodny z misją Uniwersytetu Opolskiego i został opracowany w oparciu o jej główne idee:
 - 1) służby społeczeństwu;
 - 2) wolności nauczania oraz wolności twórczości artystycznej, a także wolności inicjowania i prowadzenia badań naukowych przydatnych do rozwoju otoczenia;
 - 3) tworzenia unikalnej jakości prowadzonych badań naukowych;
 - 4) aktualizowania oferty naukowej w oparciu o potrzeby otoczenia, a w szczególności potrzeby pracodawców i podmiotów realizujących badania naukowe;
 - 5) wnoszenia znaczącego wkładu w rozwój zróżnicowanej kulturowo społeczności regionu, kraju i świata poprzez propagowanie innowacyjnej gospodarki oraz nowoczesnego, informacyjnego społeczeństwa obywatelskiego;

- 6) budowania trwałych relacji współpracy, a także naukowego i aplikacyjnego wsparcia dla administracji publicznej i samorządowej.
2. Program kształcenia w szkole doktorskiej jest zgodny ze Strategią rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015-2020, w tym z następującymi celami: poprawa pozycji naukowej Uniwersytetu Opolskiego w krajowej i międzynarodowej sieci ośrodków badawczych oraz poprawa pozycji Uniwersytetu Opolskiego w krajowej i międzynarodowej sieci ośrodków kształcenia.

§ 3

Główne cele kształcenia

1. Zasadniczym celem kształcenia w szkole doktorskiej jest przygotowanie i złożenie przez doktoranta rozprawy doktorskiej oraz przygotowanie doktoranta do uzyskania na jej podstawie stopnia doktora.
2. Główne cele kształcenia w szkole doktorskiej obejmują także:
 - 1) przygotowanie doktorantów do wykonywania pracy o charakterze nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego;
 - 2) zdobycie przez doktorantów umiejętności korzystania ze światowego dorobku naukowego, identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych, planowania i realizacji badań naukowych, opracowywania ich wyników w formie patentów, publikacji lub prezentacji podczas konferencji i zjazdów naukowych;
 - 3) uzyskanie przez doktorantów wysokich kompetencji badawczych i samodzielności naukowej;
 - 4) przygotowanie doktorantów do samodzielnego planowania własnego rozwoju naukowego oraz podejmowania wyzwań w sferze zawodowej i publicznej, z uwzględnieniem ich etycznego wymiaru i odpowiedzialności, zgodnie z Europejską Kartą Naukowca;
 - 5) przygotowanie doktorantów do uczestnictwa w życiu środowiska naukowego w kraju i za granicą;
 - 6) przygotowanie doktorantów do uczestnictwa we współpracy naukowej w zespołach badawczych, w tym międzynarodowych.

§ 4

Wymagania wstępne – profil kandydata

1. O przyjęcie do Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Opolskiego, zwanej dalej: „szkołą doktorską” może ubiegać się osoba:
 - 1) posiadająca tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, albo
 - 2) posiadająca dyplom ukończenia studiów za granicą, który daje prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała, albo
 - 3) posiadająca dyplom ukończenia studiów uzyskany za granicą, który został uznany za równoważny polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu, co pozwala tej osobie posługiwać się odpowiednim polskim tytułem zawodowym, albo
 - 4) w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, będąca absolwentem studiów pierwszego stopnia lub studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich, w tym student będący beneficjentem programu „Diamentowy Grant”.
2. Kandydat ubiegający się o przyjęcie do szkoły doktorskiej powinien wykazać się kompetencjami i osiągnięciami naukowymi pozwalającymi na podjęcie kształcenia na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji w następujących dyscyplinach naukowych: nauki biologiczne, nauki chemiczne, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o polityce i administracji, nauki teologiczne.

§ 5

Zasady rekrutacji do szkoły doktorskiej

1. Rekrutacja do szkoły doktorskiej prowadzona jest w drodze otwartego konkursu na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego, którego elementami są: średnia arytmetyczna ocen ze studiów, ocena dotychczasowych osiągnięć naukowych kandydata, ocena projektu badawczego i rozmowa kwalifikacyjna.
2. O przyjęcie do szkoły doktorskiej mogą ubiegać się zarówno kandydaci będący obywatelami polskimi, jak i cudzoziemcy.
3. Limit przyjęć do szkoły doktorskiej oraz wykaz miejsc przyznanych poszczególnym dyscyplinom naukowym na dany rok akademicki, w których prowadzona jest rekrutacja do szkoły doktorskiej ustala w drodze zarządzenia Rektor Uniwersytetu Opolskiego.
4. Kandydat może przystąpić do postępowania rekrutacyjnego wyłącznie na jedno miejsce ujęte w wykazie, o którym mowa w ust. 3.
5. Postępowanie rekrutacyjne prowadzi Komisja Rekrutacyjna ds. Szkoły Doktorskiej powołana przez Rektora Uniwersytetu Opolskiego.
6. Komisja Rekrutacyjna ds. Szkoły Doktorskiej działa w sekcjach odpowiadających dyscyplinom naukowym, w których Uniwersytet Opolski posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i w których prowadzona jest rekrutacja do szkoły doktorskiej.
7. Postępowanie rekrutacyjne do szkoły doktorskiej prowadzone jest w trzech etapach.
 - 1) W pierwszym etapie sprawdzane są kryteria formalne.
 - 2) W drugim etapie kandydaci oceniani są pod względem dwóch kryteriów jakościowych - średniej ocen ze studiów wyższych i posiadanego dorobku naukowego.
 - 3) Kandydaci, którzy przeszli do etapu trzeciego biorą udział w rozmowie kwalifikacyjnej, w czasie której przedstawiają swój projekt badawczy.
8. Po drugim i trzecim etapie tworzone są listy rankingowe. O kolejności umieszczania nazwisk kandydatów na liście rankingowej z danej dyscypliny decyduje liczba uzyskanych punktów.
9. Przyjęcie do szkoły doktorskiej następuje w drodze wpisu na listę doktorantów, którego dokonuje przewodniczący Komisji Rekrutacyjnej ds. Szkoły Doktorskiej, działającej z upoważnienia Rektora.
10. Odmowa przyjęcia do szkoły doktorskiej następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej przez przewodniczącego Komisji Rekrutacyjnej ds. Szkoły Doktorskiej, działającego z upoważnienia Rektora.
11. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

§ 6

Opis zakładanych efektów uczenia się

1. Opis zakładanych efektów uczenia się uwzględnia charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218 z późn. zm.). Efekty uczenia się odnoszą się do następujących dyscyplin naukowych: nauki biologiczne, nauki chemiczne, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o polityce i administracji, nauki teologiczne.

Tabela nr 1 EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z METODAMI ICH WERYFIKACJI

w zakresie WIEDZY:	Weryfikacja
---------------------------	--------------------

P8S_WG	zna i rozumie – w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne, zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe dotyczące wykorzystania najnowszych osiągnięć nauki właściwe dla reprezentowanej dyscypliny naukowej	Udział w zajęciach, zaliczenie przedmiotów przewidzianych programem
P8S_WG	zna i rozumie główne trendy rozwojowe dyscyplin naukowych istotnych dla programu kształcenia, obejmujące wykorzystanie najnowszych osiągnięć nauki w praktyce	Udział w zajęciach, zaliczenie przedmiotów przewidzianych programem
P8S_WG	zna i rozumie metodologię badań naukowych w odniesieniu do konkretnej dyscypliny naukowej	Udział w zajęciach, zaliczenie przedmiotów przewidzianych programem. Zaliczenie wybranych kursów u charakterze praktycznym. Odbycie stażu naukowego
P8S_WG	zna i rozumie ekonomiczne, prawne i inne istotne uwarunkowania działalności badawczej oraz jej aspekty etyczne	Udział w zajęciach, zaliczenie przedmiotów przewidzianych programem. Prezentacja źródeł i zasad finansowania nauki
P8S_WG	ma wiedzę dotyczącą transferu wiedzy i komercjalizacji wyników badań (w tym wiedzę na temat zaplecza instytucjonalno-społecznego wspomagającego te procesy oraz szczegółowych zasad ochrony własności intelektualnej) oraz rozwijania różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	Udział w zajęciach, zaliczenie przedmiotów przewidzianych programem
P8S_WG	posiada podstawową wiedzę dotyczącą pozyskiwania projektów badawczych: źródeł ich finansowania i obowiązujących procedur (wnioskowania o grant, oceny wniosków, możliwości współpracy z otoczeniem zewnętrznym)	Udział w zajęciach, zaliczenie przedmiotów przewidzianych programem
P8S_WG	zna zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, także funkcjonowania otwartej nauki	Opublikowanie artykułu, aktywny udział w międzynarodowej lub ogólnopolskiej konferencji naukowej (wystąpienie, poster), zaangażowanie

		w działalność popularyzatorką (artykuł popularnonaukowy, Święto Nauki itp.)
P8S_WG	zna nowoczesne koncepcje, metody i narzędzia prowadzenia działalności dydaktycznej i/lub szkoleniowej	Udział w zajęciach, zaliczenie przedmiotów przewidzianych programem. Opracowanie planu/scenariusza zajęć z doborem metod i narzędzi
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
P8S_UW	<p>potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych (nowych) problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiować cel i przedmiot badań oraz formułować hipotezę badawczą w odniesieniu do sformułowanego problemu badawczego, - rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo (oryginalnie i sensownie) stosować je w praktyce, - wnioskować na podstawie wyników badań naukowych 	Ocena bieżących postępów w pracy badawczej (zaakceptowanie corocznego sprawozdania z badań, prezentacja wyników w czasie seminarium), publikacja artykułu, czynny udział w konferencji. Odbycie stażu naukowego w jednostce naukowej. Napisanie i obrona pracy doktorskiej
P8S_UW	potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, dokonywać krytycznej analizy i oceny rezultatów badań, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym i ich wkładu w rozwój wiedzy oraz możliwości ich wykorzystania w praktyce	Opublikowanie artykułu/przepracowanie ekspertyzy. Prezentacja wyników badań w ramach seminarium
P8S_UK	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym	Zaliczenie egzaminu z j. angielskiego na poziomie C-1 (oraz przedmiotów realizowanych w języku angielskim) (ew.

		odbycie stażu zagranicznego)
P8S_UK	potrafi upowszechniać wyniki badań, także w formach popularnych	Publikacja artykułu popularnonaukowego/wyglószenie wykładu popularnonaukowego/ udział w Świątce Nauki/prowadzenie zajęć dla uczniów szkół
P8S_UK	potrafi inicjować debatę i uczestniczyć w dyskursie naukowym	Aktywny udział w seminariach i konferencji (ew. organizacja konferencji), przeprowadzenie zajęć ze studentami w formie debaty
P8S_UK	potrafi posługiwać się językiem obcym w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym, w szczególności potrafi: - m.in. w związku z udziałem w konferencjach, seminariach, warsztatach itp. w kraju i za granicą - nawiązywać kontakty służące wymianie doświadczeń, idei, dobrych praktyk w zakresie współpracy międzysektorowej	Zdanie egzaminu z j. angielskiego na poziomie C-1. Udział w zajęciach prowadzonych w j. angielskim/ staż w placówce zagranicznej/ publikacja w j. angielskim
P8S_UO	potrafi przygotować wniosek o finansowanie projektu badawczego (ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania w projekt podmiotu zewnętrznego);	Złożenie wniosku o finansowanie projektu badawczego do jednostki zewnętrznej
P8S_UO	potrafi samodzielnie przygotować publikację naukową	Opublikowanie artykułu w czasopiśmie naukowym
P8S_UO	potrafi planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcie badawcze lub twórcze (zarówno w środowisku akademickim, pozakademickim, jak i międzynarodowym)	Opracowanie indywidualnego planu badawczego wraz ze szczegółowym harmonogramem przygotowania rozprawy doktorskiej. Opublikowanie artykułu/ czyn-

		ny udział w konferencji
P8S_UU	potrafi samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób	Opracowanie indywidualnego planu badawczego wraz ze szczegółowym harmonogramem przygotowania rozprawy doktorskiej. Odbycie stażu naukowego
P8S_UU	potrafi opracować i realizować z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi zajęcia dydaktyczne i/lub szkolenia	Opracowanie planu/scenariusza zajęć z uwzględnieniem metod i narzędzi. Opracowanie instrukcji do ćwiczeń, sprawozdań itp. Przeprowadzenie 10 godzin zajęć (różne formy) ze studentami – zajęcia powinny być hospitowane i ocenione przez opiekuna (lub koordynatora przedmiotu)
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
P8S_KK	jest gotów do krytycznej oceny dorobku reprezentowanej dyscypliny naukowej oraz własnego wkładu w rozwój tej dyscypliny	Bieżąca, pozytywna ocena postawy doktoranta i jego aktywności naukowej, oraz zaangażowania w badania i rozwój kompetencji określonych programem nauczania
P8S_KK	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	Bieżąca, pozytywna ocena postawy doktoranta i jego aktywności naukowej, oraz zaangażowania

		w badania i rozwój kompetencji określonych programem nauczania
P8S_KO	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych badaczy i twórców, a także inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, m.in. przez przekazywanie społeczeństwu oraz przedstawicielom otoczenia społeczno-gospodarczego uczelni we właściwy sposób informacji i opinii dotyczących osiągnięć nauki, zaangażowania się w kształcenie specjalistów i inne działania prowadzące do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego opartego na wiedzy	Bieżąca, pozytywna ocena postawy doktoranta i jego aktywności naukowej, oraz zaangażowania w badania i rozwój kompetencji określonych programem nauczania
P8S_KO	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreowaniu nowych idei i poszukiwaniu – we współdziałaniu z osobami reprezentującymi inne dyscypliny i instytucje – innowacyjnych rozwiązań, związanych w szczególności z komercjalizacją i transferem technologii, podejmowania wyzwań/ryzyka intelektualnego w sferze naukowej, zawodowej i publicznej oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji	Bieżąca, pozytywna ocena postawy doktoranta i jego aktywności naukowej, oraz zaangażowania w badania i rozwój kompetencji określonych programem nauczania
P8S_KO	ma świadomość odpowiedzialności za rzetelność przedstawionych wyników oraz przeprowadzonych badań, analiz i ekspertyz	Bieżąca, pozytywna ocena postawy doktoranta i jego aktywności naukowej, oraz zaangażowania w badania i rozwój kompetencji określonych programem nauczania

P8S_KR	<p>jest gotów do podtrzymania i rozwijania etosu środowisk badawczych i twórczych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenia badań w sposób niezależny, z uwzględnieniem istniejących ograniczeń wynikających np. ze względów finansowych lub infrastrukturalnych, - respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej 	<p>Bieżąca, pozytywna ocena postawy doktoranta i jego aktywności naukowej, oraz zaangażowania w badania i rozwój kompetencji określonych programem nauczania</p>
--------	--	--

2. W ramach kształcenia doktorant zobowiązany jest do realizacji:
 - 1) samodzielnej pracy badawczej wykonywanej pod nadzorem promotora, promotorów, bądź promotora i promotora pomocniczego, zgodnie z indywidualnym planem badawczym;
 - 2) zajęć zorganizowanych (moduły obowiązkowe i fakultatywne) ukierunkowanych na:
 - a) rozwinięcie kompetencji podstawowych doktoranta,
 - b) opanowanie i rozwinięcie warsztatu badawczego,
 - c) rozwinięcie kompetencji specjalistycznych doktoranta,
 - d) opanowanie i rozwinięcie umiejętności dydaktycznych i kompetencji miękkich;
 - 3) praktyk dydaktycznych w UO i praktyk naukowych poza jednostką macierzystą (w tym zagraniczną);
 - 4) innych wymogów w zakresie realizacji badań naukowych.
3. Celem praktyk dydaktycznych, o których mowa w ust. 2 pkt 3 programu jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dydaktycznych w szkole wyższej co najmniej na poziomie ćwiczeń i konwersatoriów.
4. Efektami kształcenia w dziedzinie praktyk zawodowych są:
 - 1) absolwent szkoły doktorskiej ma szeroką wiedzę z zakresu dydaktyki uniwersyteckiej;
 - 2) posiada umiejętność profesjonalnego prowadzenia zajęć dydaktycznych na uczelni wyższej przynajmniej na poziomie ćwiczeń i konwersatoriów;
 - 3) potrafi przekazywać studentom własną wiedzę, efekty swoich badań, a także najnowsze osiągnięcia nauki;
 - 4) potrafi nawiązywać i prowadzić dyskusję ze studentami oraz odpowiadać na ich bieżące pytania;
 - 5) panuje nad programem prowadzonego przedmiotu, odpowiednio gospodarując czasem;
 - 6) posiada umiejętność weryfikacji nabytej wiedzy przez studentów.
5. Metodami sprawdzania i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez doktoranta w wyniku odbycia praktyki zawodowej, są:
 - 1) permanentne hospitacje zajęć prowadzonych przez doktoranta, dokonywane przez promotora, koordynatora, bądź prowadzącego dany przedmiot;
 - 2) stałe konsultacje dydaktyczne prowadzone przez promotora;
 - 3) opiniowanie i ocenianie przez promotora, koordynatora, bądź prowadzącego dany przedmiot poziomu zajęć prowadzonych przez doktoranta.
6. Doktorant uzyskuje efekty kształcenia także w zakresie umiejętności komunikowania się w języku obcym w obrębie danej dyscypliny, zgodnych z wymaganiami Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego. Efekty kształcenia w zakresie umiejętności językowych odpowiadają poziomowi C-1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia.

§ 7

Weryfikacja efektów uczenia się

1. Po zakończeniu cyklu zajęć z każdego przedmiotu przewidzianego w programie kształcenia efekty uczenia się osiągnięte przez doktorantów weryfikowane są podczas egzaminów lub zaliczeń na ocenę.
2. Formę zaliczenia przedmiotu określa harmonogram realizacji programu kształcenia.
3. O sposobie przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia informuje doktorantów przed rozpoczęciem cyklu zajęć.
4. Egzaminy i zaliczenia mogą mieć formę pisemnych lub ustnych sprawdzianów wiedzy i umiejętności; zaliczenie zajęć może odbywać się na podstawie pisemnych prac zaliczeniowych (esejów), przygotowanych przez doktorantów na wskazany temat, projektów multimedialnych lub prezentacji.
5. Efekty uczenia się osiągnięte przez doktoranta weryfikowane są także poprzez ocenę:
 - 1) realizacji indywidualnego planu badawczego, w tym harmonogramu przygotowywania rozprawy doktorskiej, przeprowadzanej przez komisję ewaluacyjną w formie oceny śródkresowej w połowie okresu kształcenia; ocena śródkresowa kończy się wynikiem pozytywnym lub negatywnym, a jej wynik, wraz z uzasadnieniem, jest jawny;
 - 2) spełnienia dodatkowych wymogów w zakresie realizacji badań naukowych.
6. Do wymogów, o których mowa w ust. 5 pkt 2 należą:
 - 1) odbycie stażu naukowego poza jednostką macierzystą (w tym zagraniczną);
 - 2) złożenie wniosku o finansowanie projektu badawczego do jednostki zewnętrznej;
 - 3) opublikowanie co najmniej jednego artykułu naukowego w czasopiśmie indeksowanym w bazie Scopus, Web of Science, Erich+ lub zamieszczonym w wykazie czasopism sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy (wykaz czasopism MNiSW), z liczbą punktów co najmniej 40;
 - 4) aktywny udział w międzynarodowej lub ogólnopolskiej konferencji naukowej (poster/wystąpienie/przewodniczenie sesji) lub organizacja takiej konferencji;
 - 5) wymierna działalność popularyzatorska (np. artykuł popularno-naukowy, zaangażowanie w organizację Święta Nauki, działalność w kołach naukowych doktorantów).

§ 8

Harmonogram realizacji programu kształcenia

1. Harmonogram realizacji programu kształcenia w szkole doktorskiej zawiera:
 - 1) wykaz przedmiotów realizowanych w poszczególnych semestrach w ramach modułów, zwanych dalej blokami zajęć, wraz z liczbą godzin, punktów ECTS, form prowadzenia i zaliczenia tych przedmiotów;
 - 2) liczbę godzin praktyk dydaktycznych i praktyk naukowych;
 - 3) wykaz jednostek UO prowadzących kształcenie.
2. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych przewidzianych w harmonogramie całego cyklu kształcenia, obejmującego cztery lata (osiem semestrów), wynosi **595 h** (42 punkty ECTS), w tym **370 h** (27 punktów ECTS) w semestrach I-IV i **225 h** (15 punktów ECTS) w semestrach V-VIII.
3. Harmonogram uczenia został podzielony na sześć bloków obejmujących zajęcia pozwalające na uzyskanie konkretnych kompetencji określonych przez Polskie Ramy Kwalifikacji na poziomie 8:
 - 1) **Blok zajęć podstawowych**, który obejmuje: treści z zakresu metodologii badań naukowych, etyki zawodowej w pracy badawczej, podstaw prawnych

obowiązujących w szkolnictwie wyższym i nauce, w tym prawo własności intelektualnej; j. angielski z uwzględnieniem terminologii specjalistycznej (academic English); w przypadku kształcenia w języku angielskim inny nowożytny język obcy – na poziomie C-1; seminarium doktoranckie – ogólne (wydziałowe/institutowe) lub grupy badawczej, stwarzające doktorantom możliwość do prezentacji wyników ich badań naukowych dla szerszej grupy odbiorców niż opiekun/promotor i jego inni doktoranci - łącznie 225 h (15 punktów ECTS);

- 2) **Blok zajęć z metodologii nauk** z włączeniem praktyk naukowych poza jednostką macierzystą (w tym zagraniczną) – łącznie 75 h (5 punktów ECTS);
 - 3) **Blok zajęć rozwijających warsztat badawczy**, który obejmuje zajęcia z zakresu krytycznej analizy źródeł, umiejętności pisania publikacji naukowych i prezentacji wyników badań naukowych z wykorzystaniem komputerowych programów graficznych, podstaw bibliometrii, komunikacji naukowej, przedsiębiorczości naukowej i popularyzacji wyników badań – łącznie 75 h (5 punktów ECTS);
 - 4) **Blok zajęć rozwijających umiejętności dydaktyczne**, który obejmuje zajęcia z podstaw pedagogiki i psychologii, z uwzględnieniem metod pracy ze studentem-cudzoziemcem oraz ze studentem z niepełnosprawnością, a także dydaktykę szczegółową, przygotowującą do kształcenia studentów z poszczególnych dziedzin lub dyscyplin naukowych. Praktyka dydaktyczna obejmuje 10 godzin różnych form zajęć prowadzonych dla studentów, a hospitowanych przez promotora, koordynatora, bądź prowadzącego dany przedmiot – łącznie 70 h (5 punktów ECTS);
 - 5) **Blok zajęć rozwijających kompetencje miękkie**, czyli umiejętności ogólne z zakresu komunikacji interpersonalnej, psychologii stosunków międzyludzkich i podstaw zarządzania grupą badawczą – łącznie 30 h (2 punkty ECTS).
 - 6) **Blok zajęć fakultatywnych poszerzających wiedzę z dyscypliny**, który obejmuje zajęcia specjalistyczne z poszczególnych dyscyplin naukowych, dobrane pod względem merytorycznym do potrzeb studentów i w zależności od specyfiki prowadzonych badań – łącznie 120 h (10 punktów ECTS).
4. Ze względu na konieczność zapewnienia jednolitego programu kształcenia doktorantom wszystkich dyscyplin naukowych, w harmonogramie kształcenia uwzględniono przedmioty wspólne (wyszczególnione kolorem żółtym) – łącznie obejmują one 270 h (18 punktów ECTS). Przedmioty te będą prowadzone dla wszystkich doktorantów danego rocznika kształcących się w szkole doktorskiej.
 5. Pozostałe przedmioty, obejmujące 325 h (24 punkty ECTS), prowadzone będą indywidualnie przez poszczególne Instytuty Uniwersytetu Opolskiego dla doktorantów określonych dyscyplin naukowych, z możliwością łączenia zajęć dla doktorantów w obrębie tej samej dziedziny wiedzy (np. nauki biologiczne i chemiczne).
 6. Zajęcia oferowane doktorantom w formie wykładów, wykładów monograficznych, konwersatoriów, warsztatów i seminariów są prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Opolskim, mających znaczący i aktualny dorobek naukowy, opublikowany w okresie ostatnich 5 lat oraz wybitnych naukowców z kraju i z zagranicy.

Tabela nr 2 HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU KSZTAŁCENIA

(żółtym kolorem wyróżniono przedmioty prowadzone wspólnie dla doktorantów wszystkich dyscyplin)

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	sem. I	sem. II	sem. III	sem. IV	sem. V	sem. VI	sem. VII	sem. VIII
Blok zajęć podstawowych											
Metodologia badań naukowych/Podstawy pracy empirycznej	30W	2	ZO	15	15						
Etyka w pracy badawczej	15W	1	ZO					15			
Szkolnictwo wyższe i nauka – podstawy prawne	30W	2	ZO			30					
Prawo własności intelektualnej	30W	2	E				30				
Język angielski	60K	4	E	30	30						
Seminarium doktoranckie	60S	4	ZO					15	15	15	15
Blok zajęć z metodologii nauk											
Metodologia badań danej dyscypliny*	30W+30L	4	ZO		15	15	15	15			
Praktyka naukowa**	15L	1	ZO						15		
Blok zajęć rozwijających warsztat badawczy											
Zasady pisania publikacji naukowych (w tym w jęz. angielskim)	30K	2	ZO		15	15					
Prezentacja wyników badań z elementami grafiki komputerowej	15K+15Ćw	2	ZO						15	15	
Ekonomiczne podstawy badań naukowych	15W	1	ZO							15	
Blok zajęć rozwijających umiejętności dydaktyczne											
Podstawy pedagogiki	15W	1	E	15							
Podstawy psychologii	15W	1	E	15							
Metody prowadzenia zajęć w szkole wyższej z uwzględnieniem specyfiki dyscyplin (dydaktyka szczegółowa)	10W+10K+10Ćw	2	ZO	10	20						
Praktyka dydaktyczna	10(W+K+L)	1	ZO			10					
Blok zajęć rozwijających kompetencje miękkie											
Psychologia stosunków międzyludzkich/Podstawy zarządzania grupą badawczą	15W	1	ZO								15
Komunikacja interpersonalna	15 (W+K)	1	ZO				15				
Ogółem (1):	475 godz.	32		85/6	95/6	70/5	60/4	45/3	45/3	45/3	30/2
Blok zajęć poszerzających wiedzę z dyscypliny – indywidualny dla każdej dyscypliny											
Przedmiot I	15	1	E								
Przedmiot II	15	1	E								
Przedmiot III	15	1	E								
Przedmiot IV	15	1	E								
Wykład specjalistyczny I	30	3	E								
Wykład specjalistyczny II	30	3	E								
Ogółem (2):	120	10				30/3	30/3	30/2	15/1	15/1	
Łącznie (1+2):	595	42		85/6	95/6	100/8	90/7	75/5	60/4	60/4	30/2

Nauki biologiczne:

*Nowoczesne metody badań biologicznych/Metody badań zoocenologicznych/Metody badań skamieniałości/Metody rekonstrukcji filogenezy (j. ang. e-learning)/Metody statystycznej analizy danych biologicznych (dwa do wyboru). Do wyboru kursy praktyczne – Bioinformatyka, Technika PCR, Genomika i proteomika, Mikroskopia (światlna, polaryzacyjna, elektronowa).

**Staż naukowy poza jednostką macierzystą, w miarę możliwości także poza granicami kraju.

Nauki chemiczne:

* Nowoczesne metody badań eksperymentalnych w naukach chemicznych; do wyboru specjalistyczne zajęcia laboratoryjne w zależności od profilu prowadzonych przez doktoranta badań naukowych.

**Staż naukowy poza jednostką macierzystą, w miarę możliwości także poza granicami kraju.

Historia:

*Kierunki badań i nowe metody badawcze w naukach humanistycznych i społecznych/Opracowanie i interpretacja źródeł wykorzystywanych w badaniach w dziedzinie humanistycznej/Metody prezentacji i popularyzacji oryginalnych wyników badań naukowych w naukach humanistycznych.

**Staż naukowy poza jednostką macierzystą, w miarę możliwości także poza granicami kraju.

Językoznawstwo:

*Współczesne metody i orientacje badawcze w naukach humanistycznych/filologicznych/językoznawstwie. Metody badań interdyscyplinarnych. Korpusy językowe. Oprogramowanie do badań językoznawczych. Statystyka w badaniach językoznawczych. Metody prezentacji i wizualizacji wyników badań naukowych.

**Staż naukowy poza jednostką macierzystą, w miarę możliwości także poza granicami kraju.

Literaturoznawstwo:

*Kierunki badań i nowe metody badawcze w naukach humanistycznych / Opracowanie i interpretacja źródeł wykorzystywanych w badaniach w dziedzinie humanistycznej / Metody prezentacji i popularyzacji oryginalnych wyników badań naukowych w naukach humanistycznych.

**Staż naukowy poza jednostką macierzystą, w miarę możliwości także poza granicami kraju.

Nauki o polityce i administracji:

*Warsztat badacza nauk społecznych; Do wyboru kursy praktyczne – Warsztaty metodyczne w zależności od specyfiki badań prowadzonych przez doktoranta.

**Staż naukowy poza jednostką macierzystą, w miarę możliwości także poza granicami kraju.

Nauki teologiczne:

* Metodologia badań w teologii historycznej i biblijnej / Metodologia badań w teologii systematycznej / Metodologia badań w teologii praktycznej / Metodologia badań w teologii ekumenicznej.

** Staż naukowy poza jednostką macierzystą, w miarę możliwości także poza granicami kraju.

Blok zajęć poszerzających wiedzę z dyscypliny

Nauki biologiczne

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	se m. I	se m. II	se m. III	se m. IV	se m. V	se m. VI	se m. VII	se m. VIII
Cytofizjologia i genetyka molekularna	15	1	E					15			
Ekologia molekularna	15	1	E					15			
Bioróżnorodność i jej ochrona	15	1	E						15		
Kopalne DNA w badaniach paleontologicznych, archeologicznych i kryminalistycznych (e-learning)	15	1	E							15	
Wykład specjalistyczny I***	30	3	E			30					
Wykład specjalistyczny II***	30	3	E				30				
Ogółem:	120 godz.	10				30/ 3	30/ 3	30/ 2	15/ 1	15/ 1	

***Wykład specjalistyczny do wyboru, w zależności od specyfiki prowadzonych badań: Anatomia porównawcza kręgowców, Botanika, Biochemia, Biofizyka, Bioinformatyka, Biogeografia, Ekologia roślin, Ekologia zwierząt, Embriologia, Entomologia, Fizjologia roślin, Fizjologia zwierząt, Histologia, Genetyka, Geologia, Mikrobiologia, Mykologia, Paleobiologia, Zoologia. W przypadku badań interdyscyplinarnych wybrany przedmiot może być realizowany poza jednostką macierzystą, również przez jednostkę zagraniczną.

Nauki chemiczne

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	se m. I	se m. II	se m. III	se m. IV	se m. V	se m. VI	se m. VII	se m. VIII
Zaawansowana chemia organiczna	30	3	E			15	15				
Zawansowana chemia nieorganiczna	30	3	E			15	15				
Spektroskopia molekularna	15	1	E					15			
Nowoczesne metody analityczne	15	1	E					15			
Wykład Specjalistyczny I***	15	1	ZO						15		
Wykład Specjalistyczny II***	15	1	ZO							15	
Ogółem:	120 godz.	10				30/3	30/3	30/2	15/1	15/1	

***Wykład specjalistyczny do wyboru, w zależności od specyfiki prowadzonych badań: Biotechnologia, Chemia bionieorganiczna, Chemia metaloorganiczna, Chemia polimerów, Chemia strukturalna, Kataliza, Krystalochemia, Planowanie syntezy organicznej, Polimerowe materiały kompozytowe, Programowanie w języku FORTRAN, Spektroskopia NMR- aspekty praktyczne, Spektroskopia UV-VIS w badaniach fizykochemicznych, Substancje pochodzenia roślinnego, Toksykologia, Zaawansowane materiały molekularne, Zastosowanie metod chemii kwantowej, Zielona chemia, Związki biologicznie czynne.

Historia

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	se m. I	se m. II	se m. III	se m. IV	se m. V	se m. VI	se m. VII	se m. VIII
Regiony i społeczności lokalne wczoraj i dziś (j. pol., j. ang.)	15	1	E						15		
Elity społeczno-polityczne na przestrzeni wieków (j. pol., j. ang.)	15	1	E					15			
Dyplomacja i wojna w dziejach Europy (j. pol., j. ang.)	15	1	E					15			
Imigranci i emigranci w dawnych wiekach i czasach współczesnych (j. pol., j. ang.)	15	1	E							15	
Życie codzienne i obyczajowość od antyku po czasy współczesne (j. ang.)	30	3	E			30					
Kształtowanie cywilizacji europejskiej (j. pol., j. ang.)	30	3	E				30				
Ogółem:	120 godz.	10				30/3	30/3	30/2	15/1	15/1	

Językoznawstwo

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	se m. I	se m. II	se m. III	se m. IV	se m. V	se m. VI	se m. VII	se m. VIII
Teorie lingwistyczne	15	1	E					15			
Interdyscyplinarność w badaniach językoznawczych	15	1	E					15			
Stylistyka tekstu i dyskursu	15	1	E						15		
Język a komunikacja międzykulturowa	15	1	E							15	
Wykład specjalistyczny I***	30	3	E			15	15				
Wykład specjalistyczny II***	30	3	E			15	15				
Ogółem:	120 godz.	10				30/ 3	30/ 3	30/ 2	15/ 1	15/ 1	

¹ Przedmioty prowadzone w języku polskim lub w wybranym języku obcym (j. ang., j. franc., j. niem., j. ros., j. czes.).

***Wykład specjalistyczny do wyboru, w zależności od specyfiki prowadzonych badań: Językoznawstwo diachroniczne, Językoznawstwo stosowane, Lingwistyka kognitywna, Analiza dyskursu, Socjolingwistyka, Psycholingwistyka, Akwizycja języka, Pragmatyka, Stylistyka, Retoryka, Etnolingwistyka, Teolingwistyka, Onomastyka, Leksykografia, Przekładoznawstwo, Humanistyka cyfrowa.

Literaturoznawstwo

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	se m. I	se m. II	se m. III	se m. IV	se m. V	se m. VI	se m. VII	se m. VIII
Dylematy współczesnej humanistyki	15	1	E					15			
Metodologia współczesnego literaturoznawstwa	15	1	E					15			
Wybrane zagadnienia z historii literatury	15	1	E						15		
Wybrane zagadnienia z literatury współczesnej	15	1	E							15	
Wykład specjalistyczny I***	30	3	E			30					
Wykład specjalistyczny II***	30	3	E				30				
Ogółem:	120 godz.	10				30/ 3	30/ 3	30/ 2	15/ 1	15/ 1	

***Wykład specjalistyczny do wyboru, w zależności od specyfiki prowadzonych badań: Literatura polska, Literatura anglojęzyczna, Literatura niemieckojęzyczna, Literatura francuska i frankofońska, Literatura czeska, Literatura serbska, Komparatystyka literacka, Genetyka tekstów literackich. W przypadku badań interdyscyplinarnych wybrany przedmiot może być realizowany poza jednostką macierzystą, również przez jednostkę zagraniczną.

Nauki o polityce i administracji

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	se m. I	se m. II	se m. III	se m. IV	se m. V	se m. VI	se m. VII	se m. VIII
Światowe centra gospodarcze	15 W	1	E					15			
Dylematy polityczne	15 W	1	E					15			
Sztuka i kultura popularna a polityka	15 W	1	E						15		
Nowe media a wyzwania współczesności	15 W	1	E							15	
Wykład specjalistyczny I***	30 W	3	E			30					
Wykład specjalistyczny II***	30 W	3	E				30				
Ogółem:	120 godz.	10				30/ 3	30/ 3	30/ 2	15/ 1	15/ 1	

***Wykład specjalistyczny do wyboru, w zależności od specyfiki prowadzonych badań: Teoria polityki, Systemy polityczne, Stosunki międzynarodowe, Komunikacja polityczna. W przypadku badań interdyscyplinarnych wybrany przedmiot może być realizowany poza jednostką macierzystą, również przez jednostkę zagraniczną.

Nauki teologiczne

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	se m. I	se m. II	se m. III	se m. IV	se m. V	se m. VI	se m. VII	se m. VIII
Hermeneutyka Biblii w Kościele	15	1						15			
Wyzwania współczesnego duszpasterstwa	15	1						15			
Teolog i teologia a <i>Magisterium Ecclesiae</i>	15	1							15		
Chrześcijaństwo a religie	15	1								15	
Wykład specjalistyczny***	30	3				15	15				
Wykład specjalistyczny***	30	3				15	15				
Ogółem:	120 godz.	10				30/ 3	30/ 3	30/ 2	15/ 1	15/ 1	

***Wykład specjalistyczny do wyboru, w zależności od specyfiki prowadzonych badań: Bibliistyka, Historia Kościoła, Patrologia, Teologia fundamentalna i religioznawstwo, Teologia dogmatyczna, Teologia moralna, teologia duchowości i etyka społeczna, Liturgika, teologia sztuki i muzyki sakralnej, Homiletyka, Katechetyka, Teologia pastoralna, Ekumenizm.

Tabela nr 3 WYKAZ JEDNOSTEK PROWADZĄCYCH KSZTAŁCENIE

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	Jednostka prowadząca zajęcia dydaktyczne
Blok zajęć podstawowych				
Metodologia badań naukowych/Podstawy pracy empirycznej	30W	2	ZO	Katedra Filozofii
Etyka w pracy badawczej	15W	1	ZO	Katedra Filozofii
Szkolnictwo wyższe i nauka – podstawy prawne	30W	2	ZO	Instytut Nauk Prawnych
Prawo własności intelektualnej	30W	2	E	Instytut Nauk Prawnych
Język angielski	60K	4	E	Katedra Języka Angielskiego
Seminarium doktoranckie	60S	4	ZO	Instytut Biologii, Instytut Chemii, Instytut Historii, Instytut Językoznawstwa, Instytut Nauk o Literaturze, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Nauk Teologicznych – każdy w zakresie własnej dyscypliny
Blok zajęć z metodologii nauk				
Metodologia badań danej dyscypliny*	30W+30L	4	ZO	Instytut Biologii, Instytut Chemii, Instytut Historii, Instytut Językoznawstwa, Instytut Nauk o Literaturze, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Nauk Teologicznych – każdy w zakresie własnej dyscypliny
Praktyka naukowa**	15L	1	ZO	Instytut Biologii, Instytut Chemii, Instytut Historii, Instytut Językoznawstwa, Instytut Nauk o Literaturze, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Nauk Teologicznych – każdy w zakresie własnej dyscypliny
Blok zajęć rozwijających warsztat badawczy				
Zasady pisania publikacji naukowych (w tym w jęz. angielskim)	30K	2	ZO	Instytut Biologii, Instytut Chemii, Instytut Historii, Instytut Językoznawstwa, Instytut Nauk o Literaturze, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Nauk Teologicznych – każdy w zakresie własnej dyscypliny
Prezentacja wyników badań z elementami grafiki komputerowej	15K+15Ćw	2	ZO	Instytut Informatyki
Ekonomiczne podstawy badań naukowych	15W	1	ZO	Instytut Ekonomii i Finansów
Blok zajęć rozwijających umiejętności dydaktyczne				
Podstawy pedagogiki	15W	1	E	Instytut Nauk Pedagogicznych
Podstawy psychologii	15W	1	E	Instytut Psychologii
Metody prowadzenia zajęć w szkole wyższej z uwzględnieniem specyfiki dyscypliny (dydaktyka szczegółowa)	10W+10K+10Ćw	2	ZO	Instytut Biologii, Instytut Chemii, Instytut Historii, Instytut Językoznawstwa, Instytut Nauk o Literaturze, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Nauk Teologicznych – każdy w zakresie własnej dyscypliny
Praktyka dydaktyczna	10(W+K+L)	1	ZO	Instytut Biologii, Instytut Chemii, Instytut Historii, Instytut Językoznawstwa, Instytut Nauk o Literaturze, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Nauk Teologicznych – każdy w zakresie własnej dyscypliny
Blok zajęć rozwijających umiejętności ogólne (kompetencje miękkie)				
Psychologia stosunków międzyludzkich/Podstawy zarządzania grupą badawczą	15W	1	ZO	Instytut Psychologii
Komunikacja interpersonalna	15 (W+K)	1	ZO	Instytut Psychologii

Ogółem (1):	475 godz.	32		85/6	95/6	70/5	60/4	45/3	45/3	45/3	30/2
Blok zajęć poszerzających wiedzę z dyscypliny – indywidualny dla każdej dyscypliny											
Przedmiot I	15	1	E	Instytut Biologii, Instytut Chemii, Instytut Historii, Instytut Językoznawstwa, Instytut Nauk o Literaturze, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Nauk Teologicznych – każdy w zakresie własnej dyscypliny							
Przedmiot II	15	1	E								
Przedmiot III	15	1	E								
Przedmiot IV	15	1	E								
Wykład specjalistyczny I	30	3	E								
Wykład specjalistyczny II	30	3	E								
Ogółem (2):	120	10				30/3	30/3	30/2	15/1	15/1	
Łącznie (1+2):	595	42		85/6	95/6	100/8	90/7	75/5	60/4	60/4	30/2

Przewodniczący Senatu
Uniwersytetu Opolskiego

Prof. dr hab. Marek Masnyk